

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. P. D. Ioannis Ivsti Lanspergii, Natione Bavari, Illvminati
Ac Religiosissimi viri, Carthusiae Coloniensis ante annos
centum Vicarii, & Magistri Nouitiorum laudatissimi Opera**

In Qvinque Tomos Distributa, à mendis expurgata, veteri integritati
restituta, & indicibus locupletata

In Passionem D.N. Iesu Christi Homeliae quinquaginta sex, Theorematum
viginti octo, totidemque sermones. In Monotesseron Praeterea Eivsdem
Passionis Dominicae, iuxta Euangelistarum & historiae fidem, Elucidatio.

Conciones ad Haec Paraeneticae in praecipuis anni & Sanctorum
festiuitatibus habitae

Landsberg, Johannes Justus

Coloniae Agrippinae, Anno M.DC.XXVIIII

Quomodo resurrectio nostra corporalis, quomodo etiam spiritualis dies sit,
qua exultare & lætari deceat. Sermo VI.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-47113](https://nbn-resolving.de/urn/resolver.pl?urn=urn:nbn:de:hbz:466:1-47113)

Prou. 27. æquanimiter sustinuerit, animaduertens, quod salubriora sunt diligenter verbera, quam eius oscula qui per blandimenta linguae decipit. Supradicram vulnera & cicatrices animæ non celanda. At quid confert vulnera ostendere, & medelam non admittere? Beatus qui correptionem ab homine sustiner patienter. Beatis etiā qui quascunque molestias seu aduersitates vnde cunque illatas didicit ferre æquanimiter. Porrò, multo beator censenda est qui nihil ab hominibus se æstimat ferre, sed totum à Deo intelligit sibi impositum, non quod iustum sit alteri malefacere, sed sibi intelligit à Deo missam aduersitatem hanc, quam Dei amore ferat, & haud secus atque à manu Domini accipiat, nihil contra hominem obmurmurans, imò nihil ad hominem respiciens: sed totum ad diuinam prouidentiam referens, & quicquid sibi occurrerit, sibi salutare futurum sperans. Si huic contemplationi sui accesserit abnegatio, nil grauare feret vñquam, quicquid etiam acciderit sed inter omnes euentus tranquillum imperturbatumque animum gerat, quandoquidem qui secum pacem habet, eandem cum omnibus possit ducere qui à seipso non laeditur, à nemine alio potest offendiri. Quemadmodum è regione nihil mirum, si neminem possit ferre, qui semetipsum non valet comp̄m̄ere: imo quomodo à ceteris non dissideat, qui in semetipso incompositus est. Tertium argumentum veræ resurrectionis in Christo fuit, quod cum discipulis cibum sumpsit. Spiritualem animæ cibum verbum Dei esse nemo est qui nescit, siue illud sit lectum, siue auditum, siue inspiratum. Hac cibus ita reficit, ut non fastidium sed famem generet. Quanto nanque studiosius inspirationem quis obseruauerit diuinam, quanto sapientia fuerit affectus, tanto feruentiori semper desiderio illam recipiet, tanto crebrius latitudo eius pascetur. Caendum tamen ne omnem instinctum boni, aut necessarium putet, aut à Deo inspiratum: quia interdum humanus, interdum à ligno sub aliena specie est inspiratus. Quippe qui diuinum se mentiens, induita specie boni ad malum inducere conatur. Probandi igitur sunt spiritus qui ex Deo sint, sed probandi ab eo qui discretionem habet spiritum. Quod nemo facile sibi arrogabit. Datur tamen quam sapientissime superioribus propter humilitatem subditorum, quæ per hominem meretur sibi respondere dirigi, tanquam à Deo, qui est benedictus in secula, Amen.

IN EADEM SOLENNITATE.

Quomodo resurreccio nostra corporalis, quomodo etiam spiritualis dicitur, qua exultare & latari deceat.

Sermo VI.

HAEC est dies quam fecit Dominus, exultemus & letemur in ea. Psal. CXVII. Quis dubitat fratres charissimi, omnem diē à Domino factum? Hoc tamen dies singulariter à Dño dicitur facta, in qua Dñs ipse resurrexit à morte, suos resurrectione resurgere fecit, cuius resurrectionis erit ab aliis nocte, absque tenebris, absq; occasu, absq; tristitia, absq; caligine, indeficiens & æternus dies. Itaq; haec dies hoc est, ipsa diuina resurreccio, quæ significatur, & perficitur nostra resurreccio, diem nobis facit sempiternum, in qua semper exultabimus & latabimur. Nihilominus tamen etiam in hac prætentivitate

IN FESTO PASCHÆ.

407

Gaudio se
culi abrenū
ciandum.

ta exultabimus in die & in lumine nostro, qui est Christus. Ipse enim gaudium est cordis nostri, vita & consolatio nostra. Propterea charissimi omni gaudio seculi abrenunciemus, lætitiam externam, quæ non ex creatore nostro, nec in creatorem nos ducit, ad cor nostrum non admittamus. Gaudere, epulari, immolare arietes, ridere, bibere vinum, & ad organum lætari, & huiusmodi id genus alia gaudia, sunt ad instar puncti, quæ velut fumus aut nebulæ transiunt. Non sunt igitur vera gaudia, nec ad hæc inuitamur, qui exultari & lætari iubemur: non tempus veris, non calices, non epulas, non societatem amicam, non coniuia, non rosarum tempus, non delicias cogitemus. In his enim vera (vt dixi) gaudia non sunt, quia non semper sunt, nec mera gaudia, aut sine tristitia sunt. Nam et si semper essent, iam mœrore afficerent. In una enim eademque re semper morari, non gaudium, sed tristitiam adfert. Aded nihil est in mundo quod nos sanet, aut quod præter Deum sine fastidio sit. In solo igitur Deo exultemus & lætemur. Ipse enim est dies nostra, ipse est lux nostra, lux quæ non habet occasum, lux quæ nō præcedit hester-nus, nec sequitur crastinus, sed semper dies est hodiernus Transeant, fratres dum. In solo Deo esse exultā-

mei tempora, voluantur dies seculi, veniant læta & tristia, sentiantur fausta & infortunata, mutentur tempora in tempora: dies saltem illa & lux interior nobis non deficiant, perseveret gaudium paxque interna. Quod gaudium generat charitas: quæ facit ut tristia non appareant tristia, aduersa non sentiantur molesta, dura nō æstimentur grauia, & quæ aliqui sine charitate premerent atque opprimerent, per charitatem fiant facilia atque desiderata. Charissimi, si itaq; hodie est dies exultationis & lætitiae, si tristitia mala fuerit in aliquo, expellatur, ne expers communis sit gaudijs. Nulla hodie ira, nulla inuidia in aliquo residet. Et si quis læsum se dolet, iam non doleat, sed quasi nihil sibi factum sit, pro Christo obliuiscatur. Si quis tentationem aut pressuram in corde senserit, propositum sibi firmum constituat malo non consentiendi, nec aliquid propter hanc cordis molestiam agat aut dicat, quo Deum offendat. Porro, ad sentiendam pressuram quamcunque se Deo offerrat, commendet atque relinquat, eligens excluso peccato, quo ad illi placuerit, pati atque affligi. Quod si in seruicio Dei, si in laudibus diuinis, vbi delectari debuerat sentiat tedium, ariditatem atque fastidium, non deficiat Deo seruire, non deficiat sed insistat potius ad illa se cogere, quæ salutaria sunt, quantumlibet suavitatem non sentiat. Neque enim quid selerit, sed quid voluerit homo à Dño exquiretur. Signum optimum est, & diuinæ misericordiæ sibi cōciliādæ indicium, laudib. affici diuinis, cultui Dei fauere, Dei zelari ac promouere honorem, libenter ac suauiter eius laudibus interesse, & eins cultui atque officijs nihil minuere, nihil subtrahere, sed ea vbi possit etiam augere. Verum, si quis hæc in senon inuenierit, si tedium aut grauединem quandam frigidam ac sterilitatem aridam in se senserit, bona voluntatem tamen habuerit, qua hæc indeutio atq; acedia sibi in se vehementer displaceat, non propterea desperet: sed bona voluntate constans perseveret, prouideatque ne ariditate aut diuinorum tædio victus se Deo subtrahat, ne ad finem acceleret, ne aliorum pietati obsistat, ne Dei laudes vt festine absolvantur, urget: & vt semel dicam, ne quicquam agat aut conetur, quo acedia se consensile sentiat, seu stimulante acedia in se natum id quod patitur esse deprehendat.

Nam

Nam si deuotionem libenter haberet, licet sterilitatem sentiat, si fructum ac piam affectionem erga Deum desideranter vellet, licet acedia interim aut tristitia diuinis tentetur, nihilominus quamdiu in tentatione non vicius, malo alicui inde nascenti consenserit, ariditas haec & cordis pressura, quam propter Deum fert, atque longanimiter illius miserationem liberatorem expectat, à Deo pro deuotione coronatur.

Ariditas que quando pro deuotione coronetur.

Bernardus.

Psal 39.

Tria quæna perfectioni studenti obseruanda. Psal. 9.

Huiusmodi igitur qui hanc tentationem sustinent, nec tamen propter eam aliquid, quod inde sentirent nasci, faciunt: sed vim sibi facientes ad Dei cultum ac orationem se impellunt, consolatur beatus Bernardus, dicens: Foris tantum causantur multi, quod affectum hunc delectabilem & dulciorum super mel & fauum rarius experiantur, nimisrum quia tentationibus imprimis exercentur multoq[ue] virilius agunt, si virtutes ipsas non pro delectatione quam experiantur, sed pro virtutibus ipsis, & solo Dei beneplacito intentione, & si non tota affectione sentantur. Nec dubium quin optime compleat qui eiusmodi est, prophetæ admonitionem, qua dicit: *Delectare in Domino, & dabit tibi petitiones cordis tui: quoniam non de affectu loquitur, sed de exercitio.* Affactus enim beatitudinis est exercitium vero virtutis. Deo gratias, fratres, cui hac nocte hilares animos, & absque festinantis nimis lauds obtulisti. Utinam haec voluntas, hocq[ue] studium semper in vobis permaneat. Quod si passionibus quisquam noxijs ac vitijs molestis impugnat succumbat, nec ea extirpare ac vincere ut vult atque conatur, preualeat, non propterea non particeps esse debet huius diei letitiae, qua Pascha seu phas, id est, transitus à vitijs ad virtutem, à vereri homine ad nouum agitur: quoniam potius in Dei miserationibus debet gloriarri, quod crebris erratis & frequenti lapsu non sit consumptus, & quod benignitas Dei ad penitentiam illum sustinuit: si resurgere non cessat, id est, si ad Deum toties redire conatur, quoties habitur, etiamnum misericorditer ipsum recipit: & si constanter pugnauerit atque fideliter, tametsi vulnera in prælio recipiat, clementer illum intuetur, laborem atque dolorem eius considerans, & vulnera quæ pugnando incautus atque in expertus adhuc miles ceperit, sanans. Ceterum, quicunque ad cordis puritatem ad pacem veram & perfectionem virtutum anhelat, tria custodiat quibus à noxijs tueatur se: aut si non præcauerit latissimox sese eruat. Primum est, sensus suos & linguam sub continuo ac iugisfreno, hoc est, sub arctissima custodia ac circumspectione vigilansimacustodiare: nec illis libertatem egrediendi aut se diffundendi admittere, nisi via certa fuerit ac iusta occasio, Dei honorem aut proximi utilitatem propter Deum præcurrrens.

Alterum est assidua, iugi ac perpetua oratione te conuertere ad Deum, nunc gemendo pro defectibus, pro lapsibus, pro infirmitate, pro instabilitate, pro ingratitudine, pro impuritate, pro infidelitate, pro repreo accuteris id genus multis: nunc iterum supplicando pro gratia, pro virtute, pro misericordia, pro auxilio, idq[ue] pro se & viuis mundo. Discat igitur mentaliter orare, & continue orando loqui ad Deum.

Tertium, quando delictum, quando tentatio, quando desideria aut cogitatione mala, quando pressura, quando tristitia aut aduersitas sentitur, illic ad vulnera Christi, potissimum tamen ad eiusdem cor apertum confugere, b[ea]ta

bis abscondere, illuc se imprimere, & in recordatione diuinæ bonitatis impugnationis sive obliuisci, ab omnibus quoque ibi phantasij, perturbationibus, imaginationibusque exui.

Qui voluerit huius rei veritatem experiri, incipiat ac perseueret, & cœpti illum non peccitebit. Itaque *hac est dies quam fecit Dominus*, & ipse est dies, abscondantur exultemus & letemur in ea. Utinam eo peruenissimus, ut nulla res alia nos gaudio posset afficere, præter hanc diem, id est, præter Deum, nulla misericordia, præter culpam siue peccatum. Hoc tribuat nobis Dominus Iesus Christus, pronobis crucifixus, mortuus ac rediuius in secula benedictus, Amen.

IN SOLENNITATE ASCENSIONIS Domini nostri Iesu Christi.

*De multiplici iubilo, quo Christus ascendit in cælum, & que via fit illum
sequendi. Sermo 1.*

Ascendit Deus in iubilo, Psal. XLVI. Ascensionem Domini fratres charissimi non minus cælo quam mundo festinam hodie recolimus: cuius laxitiam, quanta fuerit tum Christo ascendentis, tum angelis & electis omnibus, quantaque & hodie & perpetuo maneat, nemo potest explicare, nemo capere. In terris magna agitur celebritate gaudium, si rex, si princeps, si dominus nouus in regnum ducatum, aut ciuitatem eligitur, instituitur, aut introducitur, atque adeo nihil non ostentatur festiuum, vt si quis tunc tristitiam ibi vel simularer, haudquam carerer suspicione, ne inuidet, ne iniquum aliquod in dominū meditetur. Itaq; immenso gaudio, cœlum terraque tripudiat, quādō vniuersorum Dominus, quādō rex & redemptor noster: imò & frater noster cœlos petit, captiuam dicens secum sanctorum patrum, quam liberauerat, captiuitatem. Non minori quoque nos hodie gaudio debemus eidem congratulari: qui Psal. 47. quamuis in terra licet detinemur incolat hospites, adoptione tamen sumus cœli ciues. *Venite igitur exultemus Domino, iubilemus Deo salutari nostro.* Quan- doquidē Deus ipse noster ascēdit in iubilo, iubilū dicū sancti, inexplicabile gaudiū cordis: vel iubilus est ineffabile gaudiū, q; nec taceri potest nec expri- mi valet (adde) q; habetur pro æternis. Multiplici iubilo ascendit Christus. Primum, in iubilo proprio. Siquidem iubilauit quod voluntatem Patris impleuit: quod diabolus non potestate, sed iustitia superavit: quod denique opus nostræ redemptionis consummavit. Nam si tam immodico ad patientium desiderio arctabatur, vt diceret: *Baptismo haheo baptizari, & quomodo co- artor usque dum perficiatur?* nimirum æstuantiissima charitate salutem nostrā accelerari sitiens: quanto nunc putandus est gaudio exultasse, quando quod tam vehementer cupiebat accelerandum, vidit consummatum? Quantum exultabar, quando iam non modo quæ ad animarum remedia essent, sciuīt parata, verū etiam quæ ad sanitatem, quæ ad integritatem, quæ ad gloriam denique perfectam pertinerent, ingenti sanctorum exercitu suo vidi munere collata? Iterum, Ascendit Deus in iubilo angelorum. Iubilauerunt etenim angelii de hominum reparatione. Quid ni iubilarent de tot hominum plena landi ratio.

Fff

feli-

Luc. 15.

Tertati quo-
modo sece
in Christi
vulneribus